

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

I. Disputatur de Auctore librorum Paralipomenon. Variae opiniones proponuntur. Incertus est eorum Auctor: aetas assignatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

aut ad eum qui Davidis Holocausta & Pacifica hausit, cum Deo sacra faceret in area Ornan Iebusai, aut ad cœlestes illas flamas, quibus Salomonis viæ creatae sunt in Encæniis Templi, quas à Manasse demum extinctas fuisse docet liber memoratus Zebachim; at liber Siphra & R. Abraham Zacuth, alioque Rabbini, à Chaldeis, cum Templum vastatum est, quasque perhibet liber alter Thalmudicus Joma, Leonis figuram gesuisse, cum ignis Templi secundi Cani similis fuerit; quod legas etiam in libro cui titulus Pomum & flos, & passim apud Rabbinos: cumque R. Samuel Laniado formam Canis eas sumissæ scribat, quotiescumque peccati alicuius se Israëlitæ alligassent. Quæ ineptiae sunt Doctorum illorum. Ex raptu Eliæ in cœlum probabile est commentos fuisse Indos Bremavium suum in cœlum fuisse asportatum. Transiit quoque ad finitimas Asiae gentes mos quarto libri secundi Regum capite notatus, liberorum à parentibus in nexum creditoribus tradendorum, ab illis ad Athenienses, hinc ad Romanos.

DE LIBRIS PARALIPOMENON.

I. Disputatur de Auctore librorum Paralipomenon. Varie opiniones propounderuntur. Incertus est eorum Auctor: etas assignatur. II. Probatur eorum ratione & antiquitas. III. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. IV. Secundum argumentum. V. Tertium argumentum.

Disputatur de Auctore librorum Paralipomenon. Varie opiniones propounderuntur. Incertus est eorum Auctor: etas assignatur. Tham. Bab. bar. cap. 1. 2. Pat. 35. 25. Grot. in 2. Pat. 36. 22.

I. **E**SDRAM libros Paralipomenon lucubrassæ, Ebraeorum est omnium fama contentiens. Operas quoque suas Nehemiah contulisse volunt Thalmudistæ. Rem Christiani Interpretes relinquunt in dubio. Ego vero existimo collectum esse hoc opus, non ex Actis solum diurnis, sed & ex Prophetarum Semeiæ, Addo, Jehu, Nathani, Ahia, Iltiæ, aliorumque scriptioribus, fortasse & ex libris quibusdam genealogiarum, ut tradit R. Selomoh, necon & ex Scriptura sacra Libris antea scriptis, ut R. Moses Kimchi. Post Jeremiam conflatum esse Librum ostendunt ista ex tricesimo quinto capite libri secundi: *Universus Iuda & Jerusalem luxerunt eum, (Josiam) Jeremias maxime, cujus omnes cantores atque cantatrices usque in præsentem diem Lamentationes super Iesam replicant; & quasi Lex obtinuit in Israël: Ecce scriptum fertur in Lamentationibus.* Post solitos quoque Babylonica captivitatem Israëlitæ, Libros Paralipomenon esse compósitos, argumento est finis scriptoris, qui redditam Ebraeis per Cyrus libertatem fuisse narrat. Præterea cum hic ipse Libri finis repeatatur *anthoniæ* initio libri Esdræ, hinc effici videtur unius esse utrumque & ejusdem Scriptoris, qui pro suo jure ad historiarum suarum contexendam seriem verba ipse sua uifur paverit, perinde ut à veteris quibusdam Scriptoribus factum Grotius obliteravit. Initium autem libri Esdræ incerti est Auctoris ostendam inferius, qui Darium Hystrispidem regnante viderit, & ad Artaxerxis usque Longimani ætatem vitam suam prorogaverit. Ergo & Auctor libri Paralipomenon incertus est, etas vero in Darii Hystrispida & Artaxerxis Longimani tempora incidit. Nos igitur hac in parte discedimus ab Ebraeis, qua libros Paralipomenon post librum Esdræ scriptos opinantur, ac istum illosque Esdram habere Auctorem, quod catenus verum est, quatenus eos digessit Esdras, & sex priora Libri sibi cognominis capita subnexuit, quæ & deinde continuavit. Porro etsi libri Regum & Paralipomenon iisdem circiter videantur elaborati temporibus, minime tamen existimo designari libros Paralipomenon his verbis, quæ sœpe occurunt in libris Regum: *Nonne haec scripta sunt in Libro verborum dierum Regum Iuda? & Nonne haec scripta sunt in Libro verborum dierum Regum Israël?* nam & ea quoque frequenter reperias in libris Paralipomenon. His autem significantur Acta illa diurna accurate ab Ebraeis condita, unde librorum Regum & Paralipomenon sumta est materia. Propius id accedit ad verisimilitudinem, quam quod statuit Hieronymus in Praefatione ad Dominiensem & Rogatianum, & libros Paralipomenon esse intelligendos, si quando haec in libris Regum leguntur: *Nonne haec scripta sunt in Libro verborum dierum Regum Iuda? & si res his locis indicatae minime occurrant in Paralipomenis, tum est *ἀνηρεσίων* exponendas: Sed & ipsa appellations, inquit, non homines, ut plerique existimant, sed urbes, & saltus, & provincias sonant, & oblique sub interpretatione & figura eorum quedam narrantur historia, de quibus in Regum libro dicitur: Nonne ecce haec scripta sunt in Libro verborum dierum Regum Iuda? quæ utique in nostris Codicibus non habentur.* Id si recipimus, sane omnia reperientur in omnibus, & magna

figmentis hominum fenestra patefiet. At Ebræi cum Jeremie acceptos referant libros Regum, Esdræ vero libros Paralipomenon, hos in illis notari neutquam credere posunt. Præterea vel ipsum nomen Παραλιπόμενος, Libris illis à Græcis indicatum, ostendit posteriores esse libris Regum, ut pote in quibus suppleta sint plura, quæ cum in aliis Scripturæ sacræ libris, tum maxime in libris Regum desiderabantur.

II. Caterum cum genuinum esse librum definiverimus, qui ab eo Autore scripsus est, à quo scriptus esse dicitur, & eo circiter tempore quo scriptus esse fertur, omnino dicendum est genuinum esse librum Paralipomenon, qui controversum habet Autorem & ætatem, ita uti habere dicitur; quique genuinus alioquin habitus est ab ætibus continuata serie & proxime sequentibus: nam & in Canonem relatus est quem Esdras ipse composito, & in Septuaginta Seniorum Interpretatione locum habuit, qua non totis duobus facultis Esdræ recentior fuit. Atque hæc ad præsens opus sufficiunt: nam propter Libri novitatem, vix ulla ejus testimonia occurrant in Scriptoribus sacris Veteris Testamenti. Legimus tamen hæc in libro Nehemia: *Filiis Levi, principes familiarium, scripti in Libro verborum dierum*, quibus indicantur ea quæ extant nona capite libri prioris Paralipomenon, commate decimo & sequentibus. At in Novo Testamento librorum Paralipomenon auctoritatem agnoscit Petrus cum dicit: *Petr. 1. 17.* *Et si Patrem invocatis eum qui sine acceptione personarum judicat secundum uniuscuniusque opus, in timore incolatus vestri tempore conversamini.* Hæc enim arcetissimè ex istis libri secundi Paralipomenon: *Sit timor Domini vobiscum, & cum diligenter cuncta facias: non est enim apud Dominum Deum nostrum iniurias, nec personarum acceptio, nec cupidio munera.*

III. Sed & hic intercedit Thomas Hobbesius, & ex usurpata aliquoties his in libris clausula, *Usque in præsentem dicim*, scriptos esse colligit longo tempore post res ipsas gestas. Quod magna sane ex parte verum est, cum historia hæc initium ducat ab orbe condito, & in Cyro definit. Quotiescumque autem adhibetur hujusmodi clausula, à tempore quo res illuc narrata contigit, ad id usque tempus quo Librum cinnatum posuimus, tale intercessisse spatium compreseris, cui convenire posse ista temporis determinatio. Scrupulum tamen injicit locus unus qui habetur capite quinto libri secundi, ubi Area in Templum à Salomone illata, dicitur in eo fuisse, *usque in præsentem diem*. Hinc potest concludi, non quidem recentiorem esse Librum eo tempore quod assignavimus, ut vult Hobbesius, sed vetustiorem; scimus enim ex secundo Machabaicorum Jeremiam in spelunca montis Nebo Arcam occuluisse, cum Ierusalem à Chaldais diriperetur, & prædictissime locum fore ignotum, quoad Deus populum suum congregaret. Unde efficitur ante Hierosolymæ excidium scriptos esse Paralipomenon libros, cum ante motam Templo Arcam scripti sint. Idem de libris Regum pronuntiare queas, quibus paria propemodum continentur. At membrinus tum Regum, tum Paralipomenon libros ex variis vetustioribus historiis esse excerptos, quod ita factum existimo, ut non sententiæ solum, sed & verba etiam saepè descripta sint. Mihil itaque sit verisimile, testimonium quo Arcæ in Templo deposita habetur mentio, ex libro antiquiore fuisse ἀντλεῖσθαι depromptum, & in libros Regum & Paralipomenon infartum. Utrobique enim verba extant hæc eadem, ut valde probabilis conjectura sit ex eodem fonte esse profecta.

IV. De libris Paralipomenon nihil certi habere se ait Scriptor Theologo-Politicus, præterquam de ætate qua elaborati sunt, quam instaurato per Judam Machabæum Templo recentiorem esse asseverat. Cujus opinionis has causas assert: *Capite nono Libri prioris narrat Historicus, quenam familie primum (tempore scilicet Esdræ) Hierosolymæ habitaverint: & deinde versu decimo septimo Janitores, quorum duo etiam in Nehemie capite undecimo, versu decimo nono narrantur, indicat. Quod ostendit hos Libros dudum post Urbis redificationem scriptos fuisse.* Hæc satis obscura sunt: nam quod familias Babylonie Hierosolymam reveras, ibique constitutas, & Templi Janitores Historicus recenseat, cur inde sequatur liberum Juda Machabæo recentiorem esse, non satis intelligo. Nisi forte ita censuit, in Urbe nondum penitus redificata, & Templo vix restituto, neque familias sedem ponere, neque Janitores officio fungi potuisse: que tamen facta fuisse appetat ex libris Esdræ, in quibus pleraque etiam eorum nomina extant, quæ non hoc capite prioris Paralipomenon commemorantur.

V. Quæ vero pertinunt argumenta ex discrepantiis, quæ hos Libros inter & libri Tertium argumentum, brothers Regum intercedunt, jam saepè Interpretum studio soluta sunt. Ex autem fere gumentum. orientur ex depravatis Ebraici exemplaris lectionibus. Cujusmodi illud est quod profert Philosophus Theologo-Politicus ex viceculo secundo capite secundi Paralipomenon, ubi fuisse legitur Ochozia's quadraginta duorum annorum cum regnum cap. 9. *Xij*